

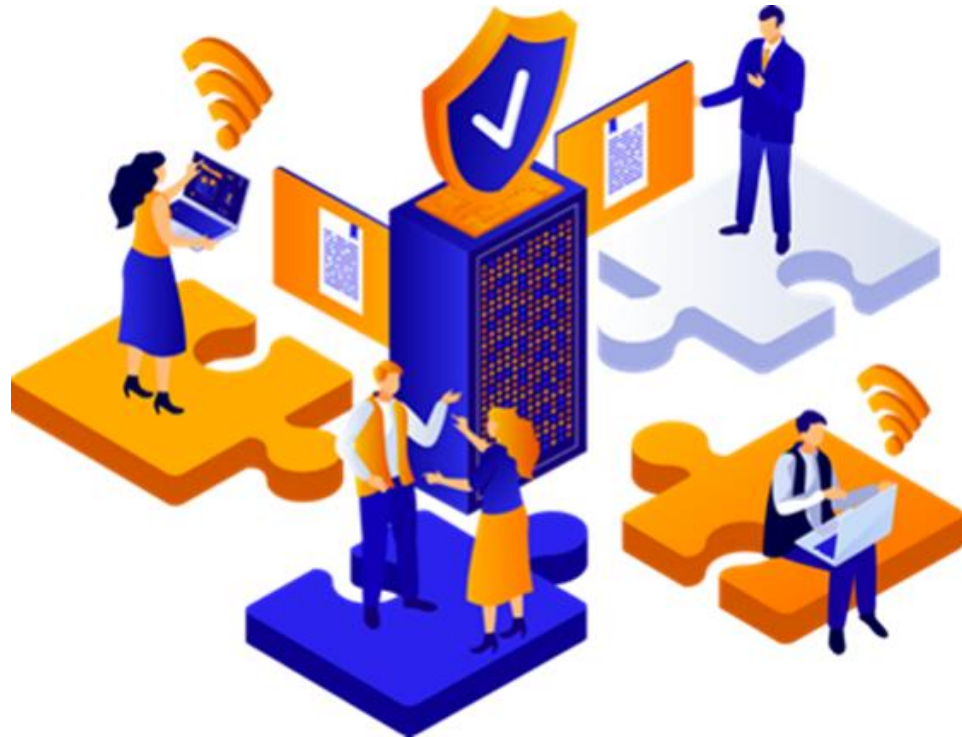

Yrityksen digitalous -hanke

KAOS 28.4.2022

Minna Rintala

Visio: Suomi on kilpailukykyisin toimintaympäristö 2030

- Palvelut ovat siirtyneet verkkoon ja keskustelevat keskenään.
- Yritys kykenee liikuttamaan dataa tehokkaasti ja automaattisesti.
- Talous toimii reaaliaikaisesti.
- Tieto liikkuu automaattisesti: Keskeiset liiketoimintatiedot kuten tilaukset, toimitustiedot ja laskut välitetään automaattisesti yritykseltä toiselle.
- Aikaa ei tarvitse enää käyttää viranomaisvelvoitteiden hoitamiseen erikseen: liiketoiminnan tiedot liikkuvat automaattisesti myös esimerkiksi verotukseen tai tilastointiin.

Vuonna 2030 Digitalouden keskeiset osatekijät yritykselle

Digitaalinen identiteetti

Tavoitetilä: yritysten koko elinkaari on digitalisoitu.

Digitaalisen identiteetin ja siihen sisältyvän yksilöivän tunnisteiden avulla sopimuskumppani tai esimerkiksi viranomainen pystyy tunnistamaan yrityksen luotettavasti.

Digitaalisen identiteetin avulla taloushallinnon digitaaliset dokumentit voidaan kytkeä oikeaan kauppakumppaniin, ja yritys voi jakaa itseään koskevia tietoja (esim. tilinpäätökset).

Digitaaliset tositteet

Tavoitetilä: tilausten, laskujen ja kuittien tuottaminen rakenteisina hankintasanomina, verkkolaskuina ja eKuitteina.

Rakenteiset tositteet siirtyvät automaattisesti toimijoiden välillä ja nivELYvät toiminnanohjaus- ja kirjanpitojärjestelmiin.

Tositteet ja niiden pohjalta tuotettavat raportit siirtyvät standardoidussa muodossa ja luotettavasti digitaalisen identiteetin avulla.

Digitaalisen talousdatan siirto

Tavoitetilä: Tieto siirtyy yhdellä kertaa eri viranomaisille ja yhteistyötahoille standardimuotoisena rajapintoja pitkin.

Viranomaisille toimitettu tieto on korkealaatuista, mikä vähentää jälkikäteen selvittelyn tarvetta.

Ekosysteemiin osallistuvat tahot voivat kehittää uusia palveluja asiakkailleen standardoidun datan perusteella.

Hanke toteuttaa hallitusohjelman tavoitteita ja on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa

- Hanke toteuttaa pääministeri Marinin **hallitusohjelman** tavoitteita mm.
 - hallinnon ja koko yhteiskunnan digitalisaation edistämisestä
 - yritysten toimintaympäristön kehittämisestä
 - tavoitteesta maailman parhaasta julkisesta hallinnosta
 - harmaan talouden vastaisista toimenpiteistä
 - yritysten tarpeettomien hallinnollisten velvoitteiden vähentämisestä ja sääntelyn sujuvoittamisesta
- Hanke on osa **Suomen kestävän kasvun ohjelmaa** ja sitä rahoitetaan EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF)
- Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut hankkeen ajalle 15.6.2021 – 31.12.2024

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Hankkeen tavoitteena on

- Mahdollistaa yrityksen perustamisen ja toiminnan digitaalisuus sekä luoda yhteiskäyttöinen digitaalinen identiteetti yritykselle
- Edistää yritysten digitalisaatiota ja talouden hallintaa helpottamalla sähköisten taloushallinnon tositteiden muodostumista ja automaattista siirtoa järjestelmien välillä
- Luoda perusta ekosysteemille, joka mahdollistaa talousdatan automaattisen siirtämisen sekä sitä tukevien palveluiden tuottamisen
- Edistää ensisijaisesti markkinaehtoisten ratkaisujen syntymistä ja infrastruktuurin rakentumista saumattoman, reaaliaikaisen ja turvallisen tietojen automaattisen siirtämisen mahdollistamiseksi

Kohti tavoitteita

Sähköiset liiketoiminta-asiakirjat

- Standardoidut tietosisällöt verkkolaskuille, eKuiteille ja hankintasanomille
- Yritysten ja yhteisöjen välisten verkkolaskujen määrä 90 % vuoden 2023 loppuun mennessä
- Kaikista organisaatioiden välisistä kansallisista kuiteista 20 % rakenteisia kuitteja vuoden 2023 loppuun mennessä
- Rakenteiset hankintasanomat organisaatioiden välisissä tilaus- ja toimitusprosesseissa käyttöön. Tavoitteena on, että valtionhallinto pystyy lähettämään ja vastaanottamaan rakenteisia hankintasanomia vuoden 2023 loppuun mennessä.

Tiedon jakelu ja käyttö

- Tiedon jakelun malli ja säännöt reaaliaikaisen rakenteisen taloustiedon siirtoon
- Yritysten taloustietoja (verkkolaskut, eKuitit, hankintasanomat ja tilinpäätöstiedot) voidaan siirtää yhteentoimivasti eri toimijoiden välillä ja kehittää ko. tietoja hyödyntäviä palveluja
- Minimum Viable Ecosystem (MVE) vuoden 2022 lopussa

Yrityksen digitaalinen identiteetti

- Yrityksen digitaalisen identiteetin määrittely ja konseptointi
- Käyttötilanteiden tunnistaminen, toiminnalliset tarpeet

Yrityksen digitalous - ekosysteemin visio

Ekosysteemi on rakenne ja vuorovaikutusprosessi jonka kautta toisiaan täydentävät toimijat luovat yhdessä arvoa.

Verkostoja yhdistää jaettu visio, tavoitteet ja toimintamalli. Se mahdollistaa saumattoman, reaaliaikaisen ja turvallisen tiedon liikuttamisen automaattisesti.

Digitalous rakennetaan yhdessä

Vastuuviranomaiset

- Patenti- ja rekisterihallitus, Valtiokonttori, Verohallinto, Digi- ja väestötietovirasto ja Tilastokeskus

Hankkeen johtoryhmätyöskentelyyn osallistuvat lisäksi

- liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö
- Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Finanssiala ry, Kaupan liitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Taloushallintoliitto ry, Teknologiateollisuus ry sekä Kuntaliitto

Yhteiskehittämiseen voivat osallistua kaikki reaaliaikataloudesta hyötyvät toimijat, esimerkiksi yritykset, erilaiset palveluntarjoajat, ohjelmistotalot, kunnat, viranomaiset

Yhteistyössä noudatettavat periaatteet

Asiakaslähtöisyys

- Ideoimme ja kehitämme ratkaisut yhdessä, asiakastarpeet lähtökohtana

Avoimuus

- Kaikki halukkaat saavat tulla mukaan yhteistyöhön
- Tilaisuuksien ajankohdat ja aineistot ajoissa saatavilla
- www.yrityksendigitalous.fi

Luottamus

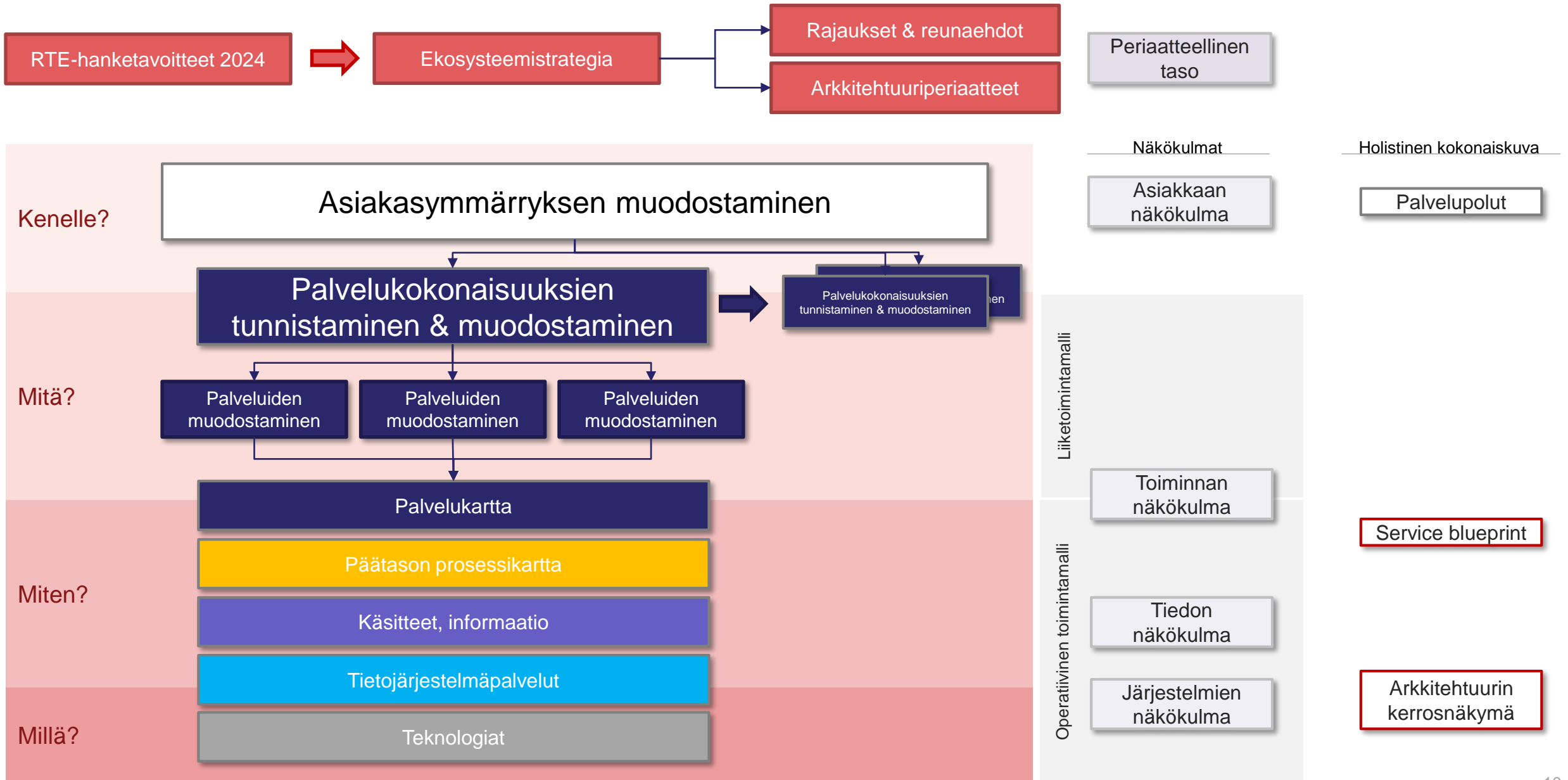
- Jokainen tuo omaa osaamistaan yhteiseen käyttöön
- Hyödynnämme yhteisesti muiden osaamista
- Otamme tietoturva- ja tietosuojavaatimukset huomioon kaikessa tekemisessä.

• Olemassa olevan hyödyntäminen, uusien mahdollisuuksien huomiointi:

- Hyödynnämme globaaleja standardeja ja mahdollisimman pitkälle olemassa olevia ratkaisuja
 - Pyrimme tunnistamaan riippuvuudet ja eri toimijoiden kyvykkyydet
 - Otamme kehittämisessä huomioon uusien teknologioiden ym. tuomat mahdollisuudet.
-
- Pyrimme saamaan tuloksia nopeasti **kokeilujen** kautta.

KA-työn kokonaisrunko

Yhteentoimiva palvelukokonaisuus

Yhteentoimiva palvelukokonaisuus ja KA-välineistö

ARVO

Hankkeella on strateginen tahtotila luoda yksikkö- tai organisaatorajat ylittäviä toimivia kokonaisuuksia

Strateginen yhteentoimivuus

Kokonaisarkkitehtuurin keino

Yhteiset arkkitehtuuriperiaatteet

RTE-Hankkeen työ

Ekosysteemistrategia

ARVO

Asiakasta tarkastellaan hänen aidoista ja todennetuista tarpeistaan lähtien kokonaisuutena

Asiakaskokemuksen yhteentoimivuus

Kokonaisarkkitehtuurin keino

Asiakasprofiilit, palvelupolut

RTE-Hankkeen työ

Asiakasymmärrys

ARVO

Eri yksiköt ja liiketoiminnot pääsevät kokonaisedun mukaiseen tavoitteeseen yhteen sovitettujen prosessien kautta

Toiminnan yhteentoimivuus

Kokonaisarkkitehtuurin keino

Palvelukokonaisuudet, palvelukartta, päätason prosessikartta

RTE-Hankkeen työ

Palveluiden tunnistaminen ja määrittäminen

ARVO

Informaatiolla on täsmällinen merkitys, joka säilyy tietoa vaihdettaessa muuttumattomana ja ymmärrettävänä kaikille osapuolille

Semanttinen yhteentoimivuus

Kokonaisarkkitehtuurin keino

Käsitteistöjen ja tietojen määrittäminen, loogiset tietovarannot

RTE-Hankkeen työ

Käsitteiden hahmotus ja tiedon looginen sijainti

ARVO

Teknologia tukee liiketoimintaa, tekniset rajapinnat ja standardit on suunniteltu siten, että ne mahdollistavat järjestelmien ja palvelujen yhdistämisen

Tekninen yhteentoimivuus

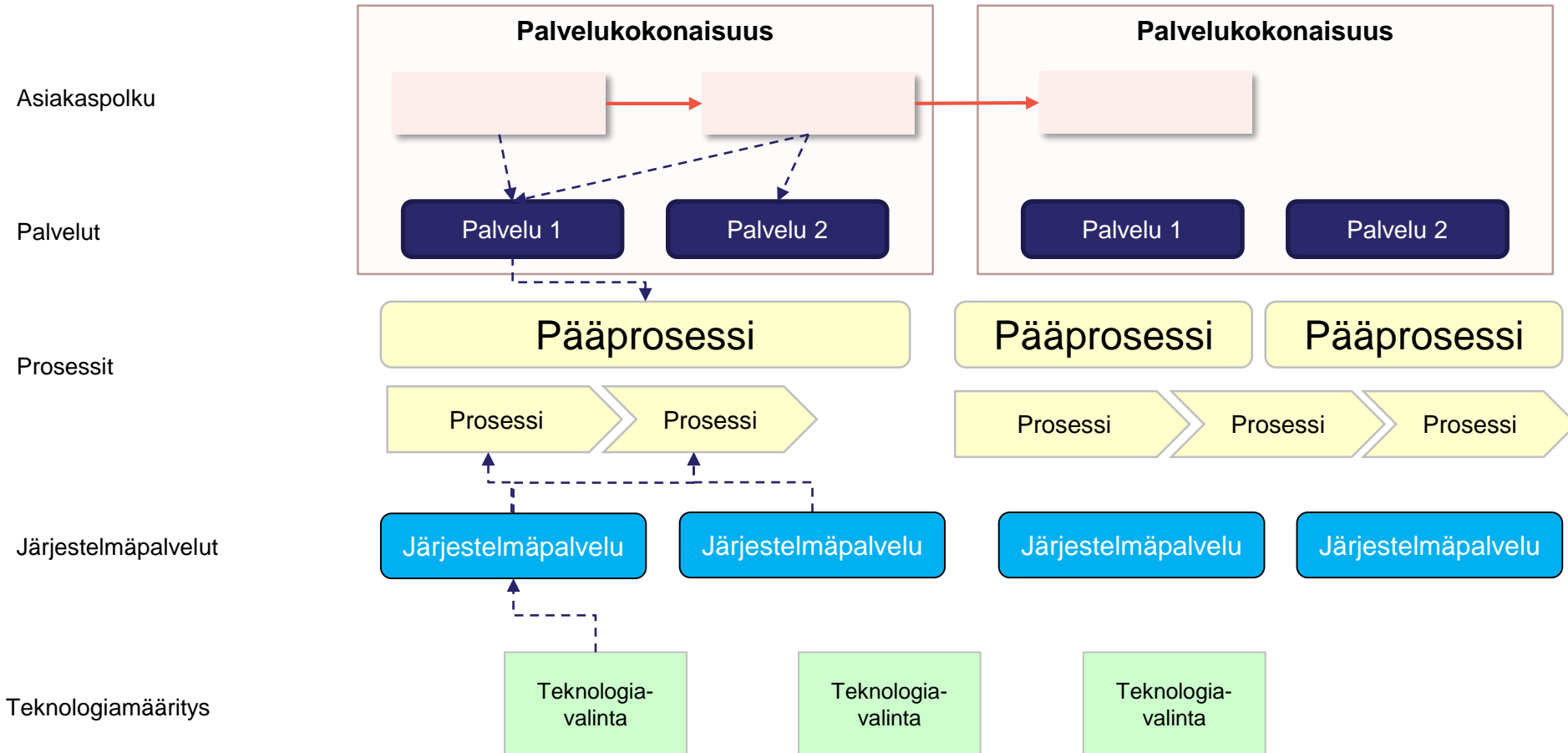
Kokonaisarkkitehtuurin keino

Tietojärjestelmäpalvelukartta, teknologiavalinnat

RTE-Hankkeen työ

TJ-palveluiden hahmottaminen ja teknologiavalinnat

Arkkitehtuurin kerrosnäköymä

Mitä asiakas tekee missäkin pisteessä?

Mitä palveluita tarjotaan sisäisesti?

Miten palvelut tuotetaan?

Millaisia teknisiä palveluita tarvitaan prosessien toimimiseksi?

Millaisia teknologiaavainvalintoja halutaan käytettävän / ei käytettävän?

RTE-Asiakasryhmät taloushallinnon kyvykkyyksien mukaan (hypoteesi) - LUONNOS

Pienet itsenäiset

Tunnistaa

- Kirjanpidon ja laskutuksen työkalut alkeellisia, jos niitä on lainkaan. Käytössä usein esim. Excel
- Transaktioiden määrä on matala
- Prosessit manuaalisia, saattaa käyttää satunnaisesti verkkolaskutusta
- Kaikki tai suurin osa taloushallinnosta, kirjanpidosta, ilmoittamisesta jne. tehdään itse. Jos ostaa ammattilaisten palveluita, yhteistyö on paperista.
- Saattaa ilmoittaa paperilla.
- Liiketoiminta pientä, alle 50K, usein sivutoimista tai ammatinharjoittajia, tuloja monesta paikasta saavia,
- Työllistäminen satunnaista
- Ei yleensä tähtää kasvuun

Haasteita

- Resurssit, osaaminen ja taloudelliset
- Ei tunnisteta tarvetta tai löydetä sopivia palveluita
- Palveluiden hinta koetaan korkeaksi
- Nykytila toimii, eikä mikään ulkoinen tai sisäinen seikka tue muutosta
- Itse tekeminen koetaan hyödylliseksi

Huomioitavaa

- Ei välttämättä identifioi itseään yrittäjäksi tai toimintaansa yritystoiminnaksi.

Sekalaisten palveluiden käyttäjät

Tunnistaa

- Käytössä kaupallisia taloushallinnon ja laskutuksen tuotteita
- Taloushallinnon työtaakka on jaettu. Osa työstä tehdään yrityksessä, osa ostetaan ammattilaisten palveluina.
- Liiketoiminta vakiintunutta, transaktioiden määrä vaihtelee
- Työllistävät joko säännöllisesti, satunnaisesti tai osa ei koskaan
- Yksinyrittäjiä ja mikroja
- Osa ammatinharjoittajia, osalla mahdollisuuksia ja tavoitteita kasvuun
- Osa on kehittämishaluista, osalla ei liene suurta kiinnostusta digi-talhallin kehittämiseen.

Haasteita

- Ohjelmistojen integraatiotaso on matala -> manuaalisia työvaiheita
- Toimii ehkä osaamisensa rajoilla, jolloin ei osaa hyödyntää ostamiaan palveluita ja uusien palveluiden hankkiminen on haastavaa.
- Ohjelmiston vaihtaminen haastavaa?
- Resurssit: osaaminen ja taloudelliset

PK-sektorin prosessien tehostajat

Tunnistaa

- Taloushallinnon prosessit ovat tehokkaita, integroituja ja automatisoituja. Manuaalinen työ minimoidaan
- Tal.hal työn tekee sisäinen tai ulkoinen asiantuntija
- Isoilla toimijoilla transaktioiden määrä on suuri ja kehittyneet järjestelmät ovat toiminnan edellytys, pienemmällä mahdollisesti sisäinen pyrkimys tehostaa talhall. toimintaa ja keskittyä operatiiviseen toimintaan
- pk-yrityksiä koko skaalalta, mutta pääasiassa kasvavia ja työllistäviä yrityksiä

Haasteita:

- tietojen yhteensovittaminen
- kv-toiminnan haasteet
- matalan kyvykkyyden kauppakumppanit
- Toiminnanohjausjärjestelmiä eri toimialoille on rajoitetusti -> järjestelmäkehitys ohjaa mahdollisuuksia
- Toimitusketjujen sujuvuus? Kauppakumppanien luotettavuus?

Suuret optimoijat

Tunnistaa

- Taloushallinnon prosessit, ohjelmistot, integraatiot ja automaatio viritetty huippuunsa
- Suuria, kansainvälisesti toimivia yrityksiä

Haasteita

- Yhteiskuntavastuullisuusraportointi
- Käytössä kustomoidut toiminnanohjausjärjestelmät, joita ei juurikaan räätälöidä pienille maakohtaisille markkinoille -> manuaalisyötä? -> maakohtaiset haasteet
- Datan määrät valtavia, pienelläkin muutoksella isot seuraukset.
- matalan kyvykkyyden kauppakumppanit
- Iso laiva kääntyy hitaasti? Legacy-järjestelmät?

Yhteiskehittäminen ja kvartaalikatsaukset

- Kvartaalikatsaukset maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun alussa
 - Yleiskatsaus edelliseen jaksoon – peilaus tavoitteisiin
 - Nostoja konkreettisista saavutuksista – tarkoituksena aikaansaada innostusta yhteiskehittämiseen ja luottoa hankkeen tekemisiin
- Kvartaalikatsausten välillä aihekohtaisia webinaareja, esim.
 - eKuitista ja verkkolaskusta
 - Sähköistä hankintasi
- Yhteiskehittäminen, esim.
 - Yhteiset työpajat ja validoinnit, esim. konseptitarina -> varmistetaan arvo ekosysteemin eri toimijoille
 - Pilotit ja PoCit, esim. kertalaskutuksen PoC, Nordic Smart Government & Businessin ja Virtual Finlandin kanssa PoC
 - MiniSuomi-testialustalla tehtävät kokeilut
 - Teemakohtaiset yhteistyöryhmät, esim. eKuitti sääntökirjatyö, eOsoite, tilausprosessien kehittämiseen liittyvä Mirror-ryhmä
- **Tilaisuuksista tietoa tarkemmin** <https://www.yrityksendigitalous.fi/>

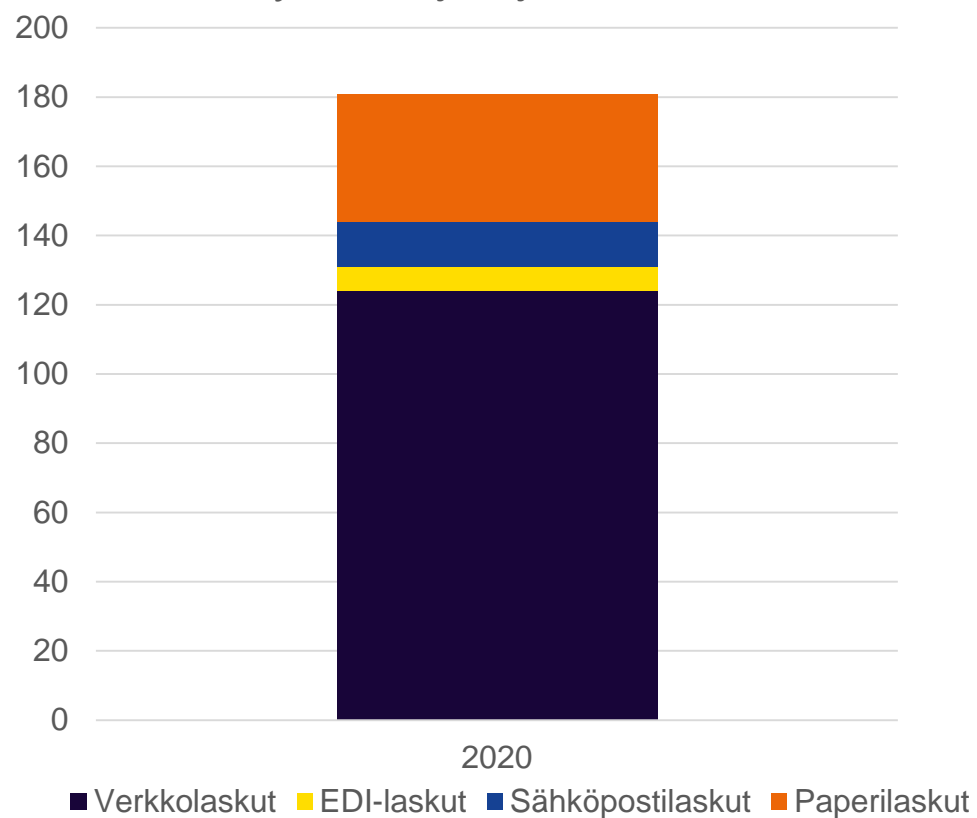
Esimerkki yhteisestä kehittämisestä: Verkkolaskutuksen mittaristo

- Verkkolaskutuksen mittaristo toteutettu ja ensimmäinen tiedonkeruu tehty
 - Mittaristoa toistetaan vuosittain hankkeen ajan
 - Tavoite: nostetaan organisaatioiden välisten verkkolaskujen määrä 90 %:iin vuoden 2023 loppuun mennessä
 - Nykyinen tilanne n. 72 %
 - Tavoitteen saavuttaminen edellyttää noin 32 miljoonan laskun saamista verkkolaskuiksi
 - Tiedon perusteella pystytään kohdentamaan toimenpiteitä oikein
 - Erillinen selvitys kuntien verkkolaskutuksen kattavuuden edistämiseksi

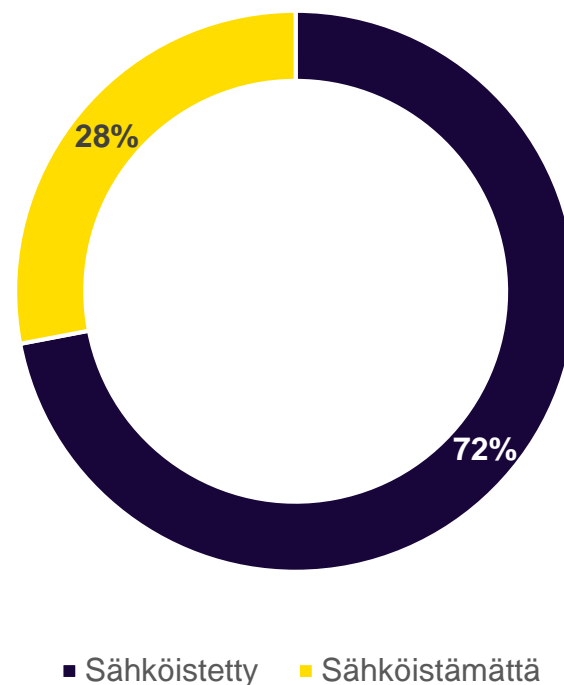

Organisaatioiden välinen laskutus

Yrityslaskujen jakauma 2020

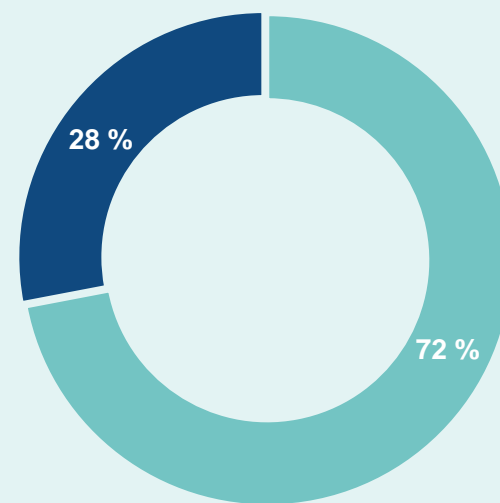
Organisaatioiden välisen laskituksen osuus

Verkkolaskuosoitteellisten yritysten määrä

- Suomessa on Tilastokeskuksen mukaan noin 370 000 yritystä. Näistä arviolta **50–60 %** on verkkolaskuosoite.*
- Kun yrityksiä tarkasteltiin tilikauden liikevaihdon suuruusluokkien mukaan, huomattiin:
 - suhteessa eniten verkkolaskuosoitteellisia yrityksiä on suuremmissa liikevaihdon suuruusluokissa
 - suhteessa vähiten verkkolaskuosoitteellisia yrityksiä on pienemmissä liikevaihdon suuruusluokissa, joissa on myös suurin massa suomalaista yrityksistä
- Niistä yrityksistä, joiden tilikauden liikevaihto on **10 000–49 999** euron välillä, vain noin 28 %:lla on verkkolaskuosoite ja noin 72 %:lla ei ole verkkolaskuosoitetta

Verkkolaskuosoitteellisten määrä
liikevaihtoluokassa 10 000 – 49 999 euroa

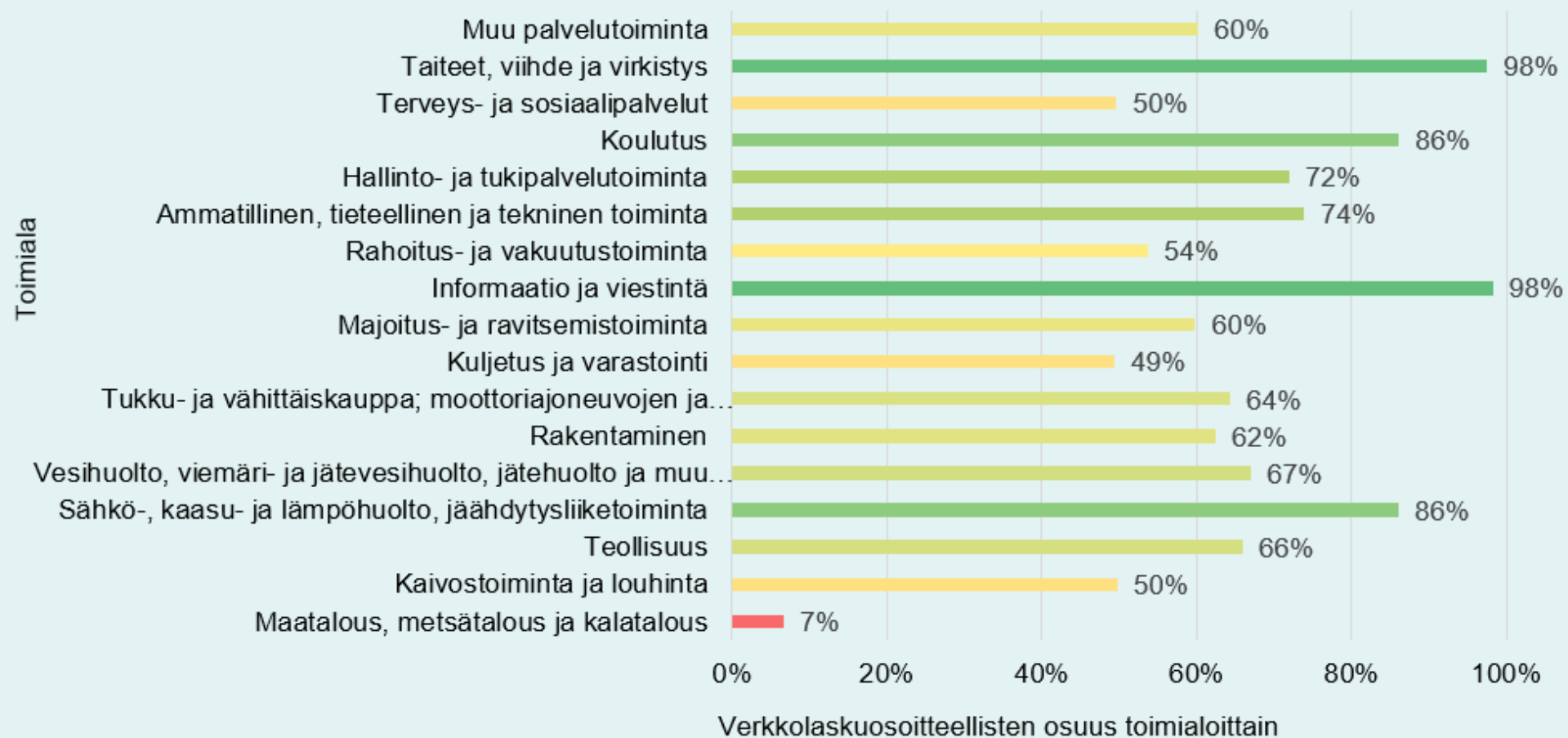

- Ei verkkolaskuosoitetta (n. 72 %, reilut 72 600 kpl yritystä)
- Verkkolaskuosoitteellisia (n. 28 % , reilut 28 600 kpl yritystä)

Kuvio 7. Verkkolaskuosoitteellisten yritysten osuus toimialoittain

Verkkolaskuosoitteellisten määrä on suhteessa kattavin seuraavilla toimialoilla: Taiteet, viihde ja virkistys; Informaatio ja viestintä; Koulutus; Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta.

Verkkolaskuosoitteellisten määrä on suhteelliselta kattavuudeltaan huomattavan pieni Maatalous, metsätalous ja kalatalous -toimialalla

Esimerkki kokeilusta: Kertalaskutuksen helpottaminen

- Kerta-asiakkaiden verkkolaskutuksen helpottaminen - kertalaskutuksen PoC
 - Tavoitteena yritykselle ja kuluttajalle yksinkertainen, helppo ja tietoturvallinen laskutusratkaisu
 - Laskuttajalta muodostettava laskuaineisto saatiin välitettyä operaattorin kautta MobilePay:lle, josta maksu ohjautui puhelinnumeron perusteella kuluttajalle maksettavaksi -> todennettiin, että uudella kertalaskutuksen ratkaisulla kertalaskutus voidaan sähköistää
 - Osallistujat Isolta Oy, Apix messaging, MobilePay, Valtiokonttori
 - Kokeilusta lopputuotoksena julkinen palvelukuvaus -> tiedotus laajasti sovelluskehittäjille
 - Valtio selvittää mahdollisuuksia laajentaa kertalaskutuskyvykkyyttä (MML, Traficom)
 - Jatketaan pankkien kanssa keskustelua palvelun käyttöönotosta. Finanssiala on laatinut ratkaisuehdotuksen, jota käydään luottolaitoksittain läpi

Yrityksen digitalous

Hankejohtaja

Minna Rintala

minna.rintala@prh.fi

www.yrityksendigitalous.fi

<https://www.linkedin.com/company/yrityksen-digitalous/>

<https://twitter.com/yrityksendigi>

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU